REALITATEA EVREIASCĂ

PUBLICAȚIE A FEDERAȚIEI COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN ROMÂNIA

ANUL XLIX ▯ NR. 223 (1023) ▯ 8-27 IANUARIE 2005 ▯ 27 TEVET - 17 ŞVAT 5765 ▯ 16 PAGINI – 12 000 LEI

64 de ani de la Pogromul legionar din Bucureşti – 21-23 ianuarie 1941

Mesaje, meditații și mărturii

Pentru puținii supraviețuitori ai tragediei de acum peste 60 de ani, comemorarea Pogromului legionar din ianuarie '41, a fost o *retrăire* a clipelor de coşmar, adânc întipărite în inimă şi minte. Ceea ce i-a conferit, însă, contemporaneitate a fost *frontul comun făcut de evrei şi neevrei în fața resurecției antisemite, a negaționiştilor Holocaustului*, aşa cum s-a desprins din mesajul preşedintelui României, *Traian Băsescu*, transmis de consilierul prezidențial *Claudiu Săftoiu*. Din impresionantul mesaj al Majestății Sale, *Regele Mihai*, prezentat de A.S. Regală *Principesa Margareta* şi *Prințul Radu*. Din cuvântările Marelui Rabin *Menachem Hacohen*, deputatului *Aurel Vainer*, E.S. *Rodica Radian Gordon*, ambasadorul Israelului în România, Î.P.S. *Vicențiu Ploieşteanu*, vicar patriarhal, acad. *Constantin Bălăceanu-Stolnici*.

Pogromul de la Bucureşti a fost un preludiu al Holocaustului în România şi în Europa. În vara aceluiaşi an, i-au urmat masacrul de la Iaşi şi „Trenurile morții", apoi - deportările în Transnistria, în România; i-a urmat „soluția finală" clasică, concepută la Conferința de la Wannsee.

Evenimentul de *anvergură, prin participare* (v. PAG. 2-3), a fost marcat la 20 ianuarie a.c.; o săptămână înaintea celui din Polonia, când se vor comemora 60 de ani de la eliberarea Auschwitz-ului şi omenirea îşi va pleca fruntea în fața celor şase milioane de evrei ucişi în lagărele naziste. Wiesel se întreba fără să găsească răspuns: „Unde a fost Dumnezeu în timpul Holocaustului?". Există o întrebare şi mai grea: unde a fost omul în timpul Holocaustului? Ce au făcut conducătorii de atunci ai lumii democrate ca să împiedice dezastrul? Ce fac astăzi față de aşa-zisul teribilism al unor adolescenți care „se joacă" cu simbolurile fasciste? N-avem voie să ignorăm fața fără zâmbet a acestor stări de spirit, de la amenințări la atacuri antisemite, în aceeaşi Europă ce a inventat Holocaustul. În acest sens, comemorarea a avut şi conotații *educative*. Tinerilor trebuie să li se spună că bogăția unei culturi, a unei civilizații vine din diversitatea ei, nu din excluderea „alogenilor". Trebuie să ştim a privi fără menajamente trecutul, dacă vrem ca viitorul să fie lipsit de întunecări. (R.E.)

De câte ori este ucis un om, este ucisă umanitatea

TRAIAN BĂSESCU, preşedintele României

„Unul dintre obiectivele mandatului meu va fi acela de a combate orice manifestări xenofobe şi antisemite".

Marele Rabin MENACHEM HACOHEN

„Cei ce neagă, azi, Holocaustul sunt vinovați şi trebuie pedepsiți. Fascismul, rasismul au proliferat pentru că acei ce-l promovau au fost lăsați s-o facă".

E.S. RODICA RADIAN GORDON, ambasadorul Israelului în România

„Nu numai că exterminarea unui popor nu este morală - acesta este un lucru de la sine înțeles - însă conştientizarea atrocităților care au avut loc este vitală pentru existența morală a fiecărui individ şi a societății în ansamblu".

PAG. 2-3

Extrase din mesaje şi cuvântări, rostite cu prilejul comemorării

Majestatea Sa Regele MIHAI I

„De multe ori în istoria noastră, am fost victimele altora. Dar au fost timpuri în care am transformat propriii cetățeni în victime sau în care nu am oprit pe alții să terorizeze propriul nostru popor. Auschwitz, câmpurile de la Bug, deportările în Transnistria, «Trenurile morții», pogromul din Iaşi, ca şi pogromul din Bucureşti, pe care îl comemorăm astăzi - toate acestea au reprezentat sfârşitul umanității".

Deputatul AUREL VAINER

„Pogromul de la Bucureşti, nu a fost o acțiune spontană, ci a avut rădăcini în istoria mişcării legionare din România, născută sub semnul urii fără margini împotriva evreilor...

Î.P.S. VICENȚIU PLOIEŞTEANU, vicar Patriarhal

„Istoria este un bun dascăl, dacă ştim să învățăm din lecțiile sale".

Acad. CONSTANTIN BĂLĂCEANU-STOLNICI

„«Cele ce au făcut rău te învață» - era înscris pe emblema Cantacuzinilor. Fie ca această frază să fie pusă în aplicare!".

ANUL NOU AL POMILOR

La Templul Coral

„Eiț natati!" - „Am plantat un pom!" a răsunat, şi în acest an, 5765, la Templul Coral, făcându-ne să credem în miracolul renaşterii vieții. Fiindcă aceasta este, în esență, semnificația Anului Nou al Pomilor - sintetiza Marele Rabin *Menachem Hacohen* (publicăm predica festivă - în PAG. 14). O sărbătoare nu doar a recoltelor de fructe, ci şi a sădirii de pomi. În Israel, dar şi în comunitatea noastră, arăta preşedintele C.E.B., ing. *Osy Lazăr*. Lideri comunitari, ai Filialei „Sohnut" din România, ai A.E.R.V.H., preşedintele de onoare al Forumului „B'nai B'rith «Dr. Moses Rosen»", ing. *Siegfried Schieber*, din Viena, reprezentanți ai unor culte, ai unor organizații de minorități naționale, parlamentari, diplomați, numeroşi evrei bucureşteni s-au bucurat de această zi. Binecuvântarea fructelor, făcută de Eminența Sa, Rabinul *Abraham Ehrenfeld*, şi-a găsit expresie muzicală (prim cantorul *Iosif Adler*, Corul Templului Coral, corul de tineret evreu) şi... gustativă (organizator - *Jean Bercu*).

60 de ani de la eliberarea lagărului de la Auschwitz

La 27 ianuarie 2005, peste 10.000 de persoane, şefi de stat - printre care preşedinții Franței, Rusiei, Germaniei, Israelului, Poloniei, României -, capete încoronate, ca Regina Beatrix a Olandei, şefi de guverne, alte personalități, dar şi foşti militari din Armata Roşie, participanți la eliberarea lagărului, şi 1.000 de supraviețuitori au fost invitați să participe la marcarea a 60 de ani de la eliberarea lagărului de exterminare de la Auschwitz-Birkenau, acest loc care simbolizează istoria exterminării evreilor din Europa.

Auschwitz-ul nu poate fi iertat, dar trebuie să se facă totul pentru ca acest lucru să nu se mai repete. Şi aceasta este, în esență, menirea ceremoniilor din 27 ianuarie (despre care vor relata, pe larg, în paginile revistei noastre, membrii delegației române).

PAG. 11

RESTITUIRI

În luna ianuarie 2005, regretatul Prim Rabin dr. ERNEST NEUMANN z.l. ar fi împlinit 88 de ani

Interviu cu Mitropolitul Banatului, Î.P.S. dr. NICOLAE CORNEANU

PAG. 12

MĂRTURII: „Omul e sub vremi"

Răvăşind lada de zestre a amintirilor lui PAVEL STRAUSZ

PAG. 6

PREMIERĂ la Teatrul de Stat din Oradea

SHOAH – versiunea Primo Levi

PAG. 8-9

„ANCHETA R.E." – deschisă tuturor colaboratorilor şi cititorilor noştri

SPERANȚE, GÂNDURI, PERSPECTIVE PENTRU 2005